



UNIVERSITAT DE
BARCELONA

El valor de l'Educació Física en la Comunitat Educativa de l'Educació Primària

Marc Marquès Hernández

Tutora: Mireia Esparza

Universitat de Barcelona - Facultat d'educació

6 de juny del 2024



Agraïments

A la meva família,

Als meus mestres,

Al bàsquet i a l'esport,

A la meva Menorca i

A la meva Barcelona,

Tots sou la meva font d'inspiració

Índex

1. Resum.....	1
2. Motivacions i justificació del treball	2
3. Marc teòric.....	3
3.1. L'evolució històrica de l'Educació Física	3
3.2. Beneficis i importància de la Educació Física	4
3.3. Aspectes curriculars i recursos destinats a l'Educació Física	6
3.4. Influència de les opinions sobre l'Educació Física	8
3.5. L'Educació Física a altres països	10
4. Objectius del treball	13
5. Metodologia.....	14
5.1. Context i participants	15
5.2. Tècniques i instruments de recollida de dades.....	15
5.3. Procediment de recollida de dades.....	16
5.4. Anàlisi de les dades	16
6. Resultats, interpretació i discussió.....	17
6.1. Resultats obtinguts.....	17
6.1.1. Enquestes realitzades als mestres	17
6.1.2. Enquestes realitzades a famílies i alumnes	19
6.2. Interpretació i discussió.....	22
7. Conclusions generals	25
7.1. Conclusions	25
7.2. Noves línies de recerca	25
7.3. Reflexions personals.....	26
8. Referències bibliogràfiques	28
9. Annexos.....	34

1. Resum

Aquest treball reflecteix els resultats d'un estudi la finalitat del qual és conèixer el valor de l'Educació Física (EF) en la comunitat educativa, comprendre com percep l'EF la societat i quin estatus ocupa en les diferents realitats de les escoles de primària. La investigació es contextualitza en diferents centres de Barcelona i Badalona, dels quals han participat 33 mestres, 32 familiars d'alumnes de primària i 16 alumnes, qui han respost unes enquestes personalitzades. La metodologia emprada consisteix en l'elaboració de dos tipus d'enquestes: una dirigida als mestres i una altra a les famílies i alumnes i en l'anàlisi de les seves respostes. Aquestes enquestes s'enfoquen a conèixer l'opinió dels diferents agents educatius respecte a l'estatus de l'EF en l'actualitat i inclouen preguntes tant d'opció múltiple com obertes amb l'objectiu d'apreciar d'una manera representativa la varietat de perspectives i opinions. Els resultats obtinguts coincideixen amb les expectatives prèvies a la investigació i amb estudis d'altres autors reflectint que la major part de la comunitat educativa considera que l'Educació Física té un estatus baix en comparació amb altres àrees curriculars i confirma que continua sent una assignatura menyspreada dins del currículum i la societat escolar. Es percep que, malgrat que l'EF és considerada l'àrea més motivadora, ha estat tradicionalment infravalorada i que té poca incidència en el desenvolupament integral de l'alumnat. Aquestes conclusions destaquen la importància de continuar investigant i promovent canvis que puguin millorar l'estatus de l'Educació Física en el sistema educatiu.

Paraules clau: Educació Física, Educació Primària, Comunitat Educativa, valor, estatus.

Abstract: This work reflects the results of a study whose purpose is to know the value of Physical Education (EF) in the educational community, to understand how EF perceives society and what status it occupies in the different realities of primary schools. The research is contextualized in different centers in Barcelona and Badalona, of which 33 teachers have participated, 32 relatives of primary school students and 16 students, who responded to personalized surveys. The methodology used consists of the elaboration of two types of surveys: one aimed at teachers and another at families and students and the analysis of their responses. These surveys focus on knowing the opinion of the different educational agents regarding the status of EF at present and include both multiple and open choice questions with the aim of appreciating in a representative way the variety of perspectives and opinions. The results obtained coincide with the expectations prior to the research and with studies by other authors reflecting that most of the educational community considers that Physical Education has a low status compared to other curricular areas and confirms that it continues to be a neglected subject within the curriculum and school society. It is perceived that, although the EF is considered the most motivating area, it has traditionally been undervalued and has little impact on the integral development of students. These conclusions highlight the importance of continuing to research and promote changes that can improve the status of Physical Education in the education system.

Key words: Physical Education, Primary Education, Educational Community, value, statuses.

2. Motivacions i justificació del treball

La motivació a desenvolupar aquest treball se sosté en el fet que, des de ben petit, m'agrada l'esport, estudio la menció d'Educació Física i m'ha interessat, des de fa temps, aprofundir en el valor que li dona la comunitat educativa i la societat a aquesta àrea. La idea neix inspirada en les classes a la facultat dels professors Eric Roig, Marc Guillem, Núria Ros, Raimon Recoder i Teresa Lleixà, entre d'altres, que ens transmeten als futurs docents la importància de l'EF en el desenvolupament de la salut física, mental i social dels infants, en contra de la rellevància que realment se li dona. L'Educació Física entra dins el subgrup de les assignatures anomenades *maries*, juntament amb l'Educació Plàstica i Visual, Música o Religió. Aquest és un concepte nascut a l'etapa del franquisme per denominar aquelles matèries que l'alumne pot aprovar sense problema o que no cal donar-li tanta importància i, avui dia, encara es pot escoltar a algú fent ús d'aquest terme.

A més a més, resulta una gran incoherència el valor que té l'Educació Física a Espanya respecte a la importància que té l'esport en el nostre país. És dintre d'aquest context en què vull investigar sobre l'estatus actual de l'Educació Física, donant evidències de la rellevància que té aquesta àrea curricular en la comunitat educativa i la societat, en general. Tinc la sort d'haver coincidit amb grans docents a la facultat que vetllen per transmetre'ns als futurs mestres la importància del nostre paper per provocar canvis socials rellevants. Ells m'han motivat a voler entendre la situació actual de l'Educació Física i a demanar el canvi que es mereix.

Penso que m'estic plantejant estudiar sobre un problema real que els mestres d'Educació Física, en específic, detecten i expressen, així com ho fan altres professionals dintre del món de l'educació i l'esport que voldrien que l'Educació Física tingués més pes en la comunitat educativa i la societat. És rellevant, sobretot, dintre del col·lectiu de mestres d'educació física, però té un impacte en la resta de la comunitat educativa i la societat en el moment en què s'intenta fer valdre la importància de l'Educació Física i els seus beneficis en el desenvolupament dels infants. La investigació anirà dirigida a oferir evidències sobre el valor real que té l'Educació Física en contra de la percepció que es té sobre la matèria i el professorat i que pot donar a la comunitat arguments de valor per començar un canvi de paradigma. No oblidem que l'escola és allà on s'han d'iniciar els canvis socials importants.

Però, és veritat l'afirmació que l'Educació Física està mal valorada? Som l'únic país que pateix aquesta condició? Què motiva a alguns membres de la comunitat educativa a valorar

negativament aquesta àrea? Aquestes seran les preguntes clau en què enfocarem en la investigació.

3. Marc teòric

3.1. L'evolució històrica de l'Educació Física

L'Educació Física (EF), com a matèria curricular a l'escola té un gran recorregut marcat, majoritàriament, pel context històric en el qual s'ha trobat. Tot i la seva llarga trajectòria, però, aquesta assignatura s'ha jutjat com una matèria amb poc valor curricular, incapaç d'aportar aprenentatges rellevants (Capllonch et al., 2021; Crum, 2012; Devís, 2018; Jung et al., 2016; Kirk, 2006). Així doncs, interessa entendre l'evolució de l'EF per comprendre per què una matèria que ha format part de la història de l'educació espanyola i que, actualment, figura com a una assignatura obligatòria en el currículum ocupa un estatus educatiu tan baix per part de la comunitat educativa (Acha et al., 2008; Marshall i Hardman, 2000).

L'EF arriba a Espanya de la mà de la *Ley Becerra* el 1883, per la qual es va crear la *Escuela Central de Gimnástica*. En aquesta etapa, aquesta matèria es declara obligatòria en els Instituts de Segon Ensenyament i a les Escoles Normals. Aquest és el període en el qual s'institucionalitza l'EF a les escoles d'Espanya (Ferrerias, 2018).

Malgrat l'acreditació oficial de l'EF a les escoles i a l'evolució dels mètodes pedagògics que arribaven de les escoles europees, la població espanyola estava a punt de viure un punt d'inflexió en l'àmbit nacional que canviaria, completament, la història del país: la Guerra Civil Espanyola. Ferreras (2018) explica que aquest context marca un endarreriment de les metodologies i inicia una gimnàstica militarista basada en l'ordre, la disciplina i l'abús de poder. D'aquesta manera, l'àrea de l'EF esdevé el mitjà ideal per projectar la política del Règim Franquista i per la formació de la joventut patriòtica espanyola.

Fent referència als estudis de Burke (1991) i González i Souto (2007), entre d'altres, destaca que la memòria que perdura de l'ús de l'EF amb una imposició autoritària, una opressió de la personalitat i dels cossos i la repressió del pensament lliure en l'exercici físic és un dels factors més determinants pel qual aquesta àrea curricular és menyspreada actualment.

Des del final d'aquesta etapa fosca de la història fins a l'actualitat, l'EF ha anat evolucionant a mesura que ho ha fet la societat espanyola. Els treballs de Kirk (2010, 2008), però, demostren que la societat actual, majoritàriament, encara entén l'EF com un treball de les disciplines esportives i la millora dels gestos tècnics propis del postfranquisme. Actualment, en contra de

les creences populars, l'EF té molt més a veure amb l'adquisició d'hàbits saludables, amb la regulació emocional i amb la socialització, juntament amb la millora de les habilitats motrius bàsiques i específiques a través del joc i l'experimentació.

No obstant això, aquestes apreciacions negatives que l'àrea d'EF pot rebre per part de la comunitat educativa, poden néixer del fet que la societat acostuma a referir-se a altres matèries com a més importants per l'educació dels infants. Capllonch et al. (2021) cita l'estudi de Crum (2012) per referir que, normalment, se sol prioritzar l'ensenyament dels continguts al fet d'entendre què i com aprenen els infants i que, en el cas de l'EF, aquest és un factor que determina perquè és considerada una assignatura poc seriosa o, tradicionalment coneguda com a *assignatura maria*.

3.2. Beneficis i importància de la Educació Física

Tal com Pérez-Pueyo (2016) afirma, la gran majoria de la població entén quins són els principals beneficis que l'EF té sobre l'infant, però es pregunta que, si és tan important, en què estan fallant els docents? O què veuen els especialistes que la resta del professorat i la societat no veu?

Per començar, s'ha entès de manera tradicional que l'EF influeix de manera directa en la salut física dels infants. Aquesta afirmació és certa, i més tenint en compte que nombrosos estudis com el d'Aparicio-Sarmiento et al. (2021) i Chacón et al. (2016) asseguren que l'activitat física ajuda al correcte desenvolupament del sistema musculoesquelètic i a la prevenció de problemes cardiovasculars, la diabetis i la hipertensió, entre altres malalties.

Una EF de qualitat, per tant, contribueix al benestar físic i a la consecució dels 60 minuts diaris d'activitat física moderada o intensa que recomana l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per als infants de més de cinc anys (Organització Mundial de la Salut, 2020). A més a més, l'Enquesta de Salut de Catalunya (2022), informa que, a banda de l'activitat física escolar: "el 32,4% de la població de 3 a 14 anys té un estil d'oci actiu, és a dir, com a mínim fa una hora al dia d'esport o de joc al parc o al carrer [contra] el 45,8% de la població de 3 a 14 anys, que té un estil de vida sedentari". Aquestes dades ens asseguren la importància de l'EF no només per promoure l'activitat física dins l'escola sinó per fomentar un estic l'oci actiu fora d'ella.

L'OMS (1946), ens parla d'un concepte de salut molt ampli: "La salut és un estat de complet benestar físic, mental i social, i no solament l'absència d'afeccions o malalties". Des d'aquesta definició podem confirmar que l'activitat física a través de l'EF contribueix a la salut de les persones, en tots els seus àmbits; al seu benestar, entès com una sensació agradable respecte

a aquests àmbits i al millor-estar, és a dir, la millora de l'estat de benestar d'una persona (Fahey et al., 2013).

A partir d'aquesta definició dels diferents estats del benestar, doncs, podem relacionar els efectes de l'activitat física moderada o intensa sobre la salut mental, confirmant que aquesta afavoreix en el bon funcionament cognitiu i el processament d'informació, així com augmenta l'autoestima i disminueix l'ansietat, l'estrès i la depressió (Felez et al., 2021; Kramer et al., 2000; Remor i Pérez-Llantada, 2007). A més a més, nombrosos estudis com el d'Esteban et al. (2019), Marques et al. (2017) o Roig et al. (2022), demostren que l'activitat física aporta beneficis significatius en la memòria i el rendiment acadèmic.

En relació amb aquesta afirmació, Hernández i Jiménez (2014) expliquen que la interacció amb el medi per mitjà de la conducta motriu afavoreix una major implicació en els aprenentatges d'altres àrees i que, en l'altre sentit, aquestes poden contribuir en el desenvolupament de la competència motriu. LeBoulch (1987), ja parlava, també, de la importància de la psicomotricitat en l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura, de les matemàtiques i amb les funcions cognitives, afectives i socials. La literatura, doncs, demana una transversalitat en els aprenentatges que involucrin l'EF en el desenvolupament integral de l'infant.

Per altra banda, sabem que l'EF té una funcionalitat en la millora de salut social de l'individu i de la comunitat. El Ministeri d'Educació i Formació Professional (2004) explica que:

“La Educación Física, por su relación con el Deporte escolar, debe promover los valores que el deporte debe y puede desarrollar; esta disciplina tiene, a través de sus contenidos y actividades, un enorme potencial para desarrollar al niño tanto física como personalmente y, de esta forma, para contribuir a la mejora de la persona” [L'Educació Física, per la seva relació amb l'Esport escolar, ha de promoure els valors que l'esport deu i pot desenvolupar; aquesta disciplina té, a través dels seus continguts i activitats, un enorme potencial per a desenvolupar al nen tan físicament com personal i, d'aquesta manera, per a contribuir a la millora de la persona]”.

D'aquesta manera, entenem que l'activitat física i, en aquest cas, l'EF esdevé un factor vehicular de gran importància per a l'adquisició de valors socials i personals. Gutiérrez (1995) conclou que els valors socials que es poden obtenir a través de l'activitat física són el respecte cap als altres, la cooperació, la relació social, el sentiment de pertinença, la justícia i la responsabilitat social, entre d'altres. També, explica que l'EF pot ajudar al fet que els infants siguin més creatius, enfrontin millor els reptes, perseverin més i es relacionin millor amb els processos d'autoconeixement i autoexpressió.

A més a més, és important destacar que l'activitat física i l'esport esdevenen escenaris clau per a la visibilitat i la sensibilització de les persones amb discapacitat, per la qual cosa, una EF de qualitat pot ser la millor eina per a fomentar el valor de la inclusió:

“La escuela inclusiva es un modo de concebir la educación y la función social del centro escolar, desde un planteamiento comunitario, que lleva implícito su transformación y la de su contexto para adecuar y mejorar la respuesta educativa a la diversidad, reconociéndola y no asimilándola” [L'escola inclusiva és un mode de concebre l'educació i la funció social del centre escolar, des d'un plantejament comunitari, que porta implícit la seva transformació i la del seu context per a adequar i millorar la resposta educativa a la diversitat, reconeixent-la i no assimilant-la] (Ríos, 2009, p.84).

També cal destacar que l'esport inclusiu és la via perquè les persones amb discapacitat puguin gaudir de l'activitat física i dels seus cossos. Una EF que fomenti actituds i valors, per tant, serà la base perquè tot l'alumnat respecti la diversitat i pugui interioritzar la inclusió com un valor que enriqueix tota la comunitat (Ríos, 2009).

Així doncs, segons Albarracín et al. (2015), tots els beneficis que aporta l'EF ajuden a avalar amb més força la seva presència en el sistema escolar, encara que sembla que això no sigui suficient per a equiparar el seu estatus amb el d'altres assignatures teòriques que tradicionalment han vertebrat el currículum. Recuperant les paraules de Pérez-Pueyo (2016), encara hi ha d'haver alguna cosa que ens està fugint.

3.3. Aspectes curriculars i recursos destinats a l'Educació Física

Tal com expliquen Hardman et al. (2012), diverses associacions d'educació física, juntament amb l'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO) destaquen el baix estatus que pateix aquesta àrea avui dia, la menor càrrega horària o baix finançament que rep en comparació amb altres matèries i les deficiències quant a recursos materials. Aquestes apreciacions coincideixen amb les postures de molts autors com Acha et al. (2008) i Florence et al. (2000), que assenyalen que l'EF està en un estat de crisi o, almenys, en una crisi major que la resta d'àrees curriculars.

D'aquesta manera, Albarracín et al. (2015), van analitzar, en el seu estudi, la situació actual de l'EF segons el seu professorat, conclouent que més del 58% dels especialistes entrevistats opinaven que l'EF no gaudeix d'un pes curricular suficient pel fet que la competència amb altres àrees per les hores setmanals és massa difícil. En el seu estudi, tots els especialistes coincidien en el fet que el volum d'hores setmanals hauria d'augmentar per afavorir als beneficis de l'activitat física i els objectius d'aprenentatge propis, proposant una pujada a tres,

quatre i, fins i tot, a una hora diària com fan altres països europeus. Però quina és la realitat definida pel Departament d'Educació i quines són les manifestacions curriculars?

“L'etapa de l'educació primària disposa de 5.250 hores lectives, distribuïdes en 35 setmanes, de les quals 4.725 són destinades al desenvolupament de les competències específiques de les àrees, i les 525 hores restants són destinades a l'esbarjo, que té la consideració d'activitat educativa” (Decret 175/2022, p.488).

Aquesta distribució horària queda reflectida en el Decret 175/2022 (Annex 1). Segons les dades que ens ofereix, podem extreure que l'EF representa un 7,33% del pes horari en l'etapa de Primària, el qual suposa un 5,9% menys que l'àrea de Matemàtiques, un 2,6% menys que Llengua Catalana i Literatura i Llengua Castellana i Literatura, un 2,17% menys que Educació Artística, un 1,9% menys que Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural i un 0,67% menys que Llengua Estrangera. És a dir, que només està per sobre de l'àrea d'Educació en Valors i Religió, quant a pes horari (Decret 175/2022, p.488).

A més a més, el Decret 175/2022 deixa entendre que les hores de gestió autònoma poden anar dedicades al “desenvolupament de projectes globalitzadors i contextualitzats de caràcter transversal, a partir d'orientacions artístiques, socials, científiques o d'altres”, però no exposa ni recomana pas una dedicació a projectes de caràcter motriu (Decret 175/2022, p.488). D'altra banda, també podem trobar com es recomana que les competències de l'àrea d'EF es relacionin amb les de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, d'Educació Artística i d'Educació en Valors Cívics i Ètics, una afirmació que reflecteix la visió limitada que té el Departament d'Educació respecte al poder de l'EF en projectes interdisciplinars amb tota mena d'àrees curriculars (Decret 175/2022, p.152).

Lleixà (2010), Méndez et al. (2009) i Recoder (2023), critiquen que la competència motriu no hagi estat reconeguda en el marc de la LOE ni en el de la nova LOMLOE com a competència bàsica de ple dret essent assumida per altres. Recoder (2023) assenyala que aquest fet provoca “un obstacle per a la interconnexió de tots els coneixements, habilitats i actituds que són imprescindibles per al desenvolupament integral de l'alumnat, segurament, per la poca tradició interdisciplinària que ha tingut i perquè encara es continua mantenint el dualisme cos-ment en alguns estaments educatius i socials”. Tanmateix, com apunten Valdemoro-San Emeterio et al. (2014), si no es considera important el treball motriu com a eina transversal per l'assoliment de competències, és possible que existeixi una falta de motivació i actituds negatives cap a aquest treball, seguit de limitacions com una ràtio excessiva, falta de recursos materials, espais i formació.

Per contra, el mateix Departament d'Educació considera explícitament que l'àrea d'EF és capaç d'aconseguir que l'alumnat gaudeixi i s'interessi per esforçar-se, per aprendre, per participar i per col·laborar dins un clima afectiu; que l'alumne adquireixi un estil de vida actiu i saludable que contribueixi al seu benestar físic, mental i social; i que adquireixi competències derivades de l'autoregulació emocional i la interacció social (Decret 175/2022, p.151-154). A més a més, cita a Gardner (2005) i la seva Teoria de les Intel·ligències Múltiples com un dels referents en l'aprenentatge universal i holístic, però sense tenir en compte que Gardner va situar la intel·ligència kinestèsica-corporal com una de les vuit identificadores de l'ésser humà i la interrelació entre totes les altres, ja que aquesta forma part intrínseca de la realitat sociocultural actual i que, per tant, ha de ser tinguda en consideració des de tots els àmbits educatius: lingüístic, matemàtic, d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria, de coneixement del medi, artístic, d'aprendre a aprendre i d'educació en valors i digital (Recoder, 2023).

Actualment, a causa de la incoherència del reconeixement dels beneficis de l'EF i la seva poca transferència en les realitats escolars, diverses institucions lluiten per un canvi en l'educació actual. Entre les més reconegudes trobem al *Comité de Expertos en Educación Física* del *Consejo General de Colegios Oficiales de Licenciados en Educación Física* (COLEF) y en *Ciencias de la Actividad Física y del Deporte* (CAFD), a la UNESCO i a l'OMS. Totes aquestes institucions destaquen la importància de pujar a un mínim de 3 hores lectives per garantir una EF de qualitat (*Comité de expertos de Educación Física*, 2017; McLennan i Thompson, 2015; WHO, 2010). Però, a més de les realitats curriculars i els recursos dedicats a l'EF, existeixen altres agents que influeixen negativament en el seu baix estatus actual que no estem tenint en compte?

3.4. Influència de les opinions sobre l'Educació Física

Com hem vist anteriorment, la percepció que es té sobre l'àrea de l'EF incideix de manera directa en el valor i els recursos amb els quals els especialistes disposen per treballar. Recuperant els treballs de Crum (2012) i Devís (2018), entre d'altres, s'entén que, és a causa d'una sèrie de creences socials negatives que s'han arrelat en la cultura de l'educació que l'àrea d'EF té aquesta baixa condició actual. Segons Albarracín et al. (2015), els mestres, les famílies i els alumnes són, a més a més de l'administració, tres dels agents que poden determinar en major part quin és l'estatus de l'EF.

En l'estudi d'Albarracín et al. (2015) es van entrevistar diferents docents d'Educació Física per saber quines referències rebien dels diferents agents citats anteriorment respecte a la importància de la seva àrea. El treball demostra que la majoria dels docents encara senten molt present l'etiqueta *d'assignatura maria* en la societat i que més d'un 27% dels entrevistats perceben que els companys de claustre, famílies i administració infravaloren el potencial de l'EF. Segons un entrevistat per Albarracín et al. (2015) a la pregunta *creus que la resta de membres de la comunitat educativa valora l'assignatura?*:

"No y un no tajante. Tal y como está la educación, [los responsables en materia de educación] no entienden cómo teniendo alumnos con tanta carencia en lengua y matemáticas, pueden dar dos horas de educación física y bajar al patio a jugar, o que no tiene ninguna relevancia las cosas que damos. Todo ello a pesar de que se hable mucho de la obesidad y el sedentarismo" (Entrevistat núm. 22, 2015).

Una altra resposta va ser:

"Los compañeros no valoran la materia ni en Primaria ni en Secundaria" (Entrevistat núm. 25, 2015).

Aquests testimonis, juntament amb els resultats de Gil-Madrone i Contreras-Jordán (2003), concorden amb el fet que, avui dia, la societat considera més oportú donar-li més valor a determinades àrees curriculars que no pas a l'EF. Aquest últim estudi, de fet, exposa que la matèria més valorada per part de les famílies són les Matemàtiques, assenyalant l'Educació Física com una àrea exclusivament procedimental, destacant el desconeixement generalitzat dels sabers que s'imparteixen en les sessions d'EF dels seus fills.

A més a més, l'estudi de Gil-Madrone et al. (2017), demostra la contradicció que es dona en l'opinió de les famílies quan s'investiga quines assignatures consideren més importants pel desenvolupament acadèmic dels seus fills en contra de les opinions sobre quines són les més interessants i motivadores pels alumnes. Aquestes dades (Annex 2) demostren que les àrees tradicionalment *troncals* com les de Matemàtiques, Llengües i Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural predominen en rellevància quan es tracta de valor educatiu malgrat que les famílies reconeixen que l'EF és l'assignatura més atractiva pels seus fills.

Tanmateix, quan Gil-Madrone et al. (2017) investiguen sobre les mateixes qüestions als alumnes, trobem que les respostes s'assimilen molt a les dels seus familiars, considerant les assignatures troncals com les més importants per la seva formació acadèmica i destacant l'EF com la més motivadora. Aquests testimonis responen a les apreciacions de Crum (2012) per

descriure el fet que la transmissió de les valoracions negatives respecte a l'àrea d'EF, en aquest cas de famílies a fills, és un dels factors que determinen amb més força el seu estat actual.

A més a més, estudis com el de Kougioumtzis et al. (2011) assenyalen que l'alumnat i les famílies poden tenir certa desconfiança cap al rol de l'especialista d'EF, ja que podrien considerar una falta de qualificació del personal. Aquestes declaracions contrasten amb l'opinió de Capllonch et al. (2021), que assenyalen una necessitat de transformar l'enfocament didàctic de les facultats de formació de futurs docents, argumentant que, un docent que sustenta l'àrea d'EF en uns principis pedagògics de qualitat pot aconseguir que els seus alumnes prenguin consciència del seu aprenentatge i valorin la pràctica de l'activitat física com una experiència important pel seu desenvolupament.

Tal com demostren Baena-Extremera et al. (2016) i Gutiérrez-Sánchez i Pino-Juste (2013), l'àrea d'EF és la que promou en un grau més elevat la motivació intrínseca respecte a la resta d'assignatures i afegeixen que el factor actitudinal positiu del professor cap a l'activitat física serà clau per influir positivament en els hàbits saludables dels infants i el seu entusiasme no només per l'exercici físic, sinó per aprendre a través d'ell. Aquestes afirmacions concorden amb autors com Lleixà (2010), Méndez et al. (2009), Recoder (2023) i Valdemoros-San Emeterio et al. (2014), entre d'altres, que argumenten a favor d'un canvi en les consideracions que té la comunitat educativa, en general, respecte a la utilitat de l'EF en el desenvolupament competencial integral dels alumnes.

3.5. L'Educació Física a altres països

Tot aquest marc teòric ajuda a entendre quina és la situació actual de l'EF i a classificar-ne les causes i les conseqüències, però autors com Hardman (2008), Klein (2004) i Pieron (2007), entre d'altres, assenyalen que les valoracions negatives respecte a l'EF no són exclusives d'Espanya i que podem trobar situacions similars depenent del lloc on ens trobem.

Quan es pensa en la societat espanyola, un dels aspectes més destacables és la cultura esportiva. L'estudi de *Global Sports Ranking*, va determinar la posició dels diferents països mundials en el paradigma de l'esport internacional segons els rànquings de les diferents federacions esportives de cada país i a través d'un algoritme que incloïa les següents variables: resultats esportius; universalitat, audiència i inversió publicitària en els esports i el producte interior brut (PIB) i població de cada país. Tanmateix, Andrino i Llanera (2021) van investigar sobre quins països guanyen més medalles olímpiques des dels Jocs Olímpics (JOO) de Sidney 2000 segons la seva riquesa i població. En ambdós estudis (Annexos 3 i 4, respectivament), es

va determinar que els Estats Units d'Amèrica (EUA) és la potència esportiva mundial per excel·lència i que països europeus com França, Rússia, Anglaterra o Espanya, entre d'altres, el segueixen dins el top deu.

Tal com podem comprovar, el rendiment esportiu de cada país; la cultura, audiència i publicitat respecte a l'activitat física i l'esport i la població són elements que determinen les valoracions sobre l'entrenament i l'esport. Així doncs, aquests factors haurien d'estar relacionats amb la importància que se li atorga a l'exercici físic a l'escola, sent els països on la cultura de l'esport és més elevada on millors consideracions hi hauria d'haver respecte a l'EF. Arranz (2016) explica, en el seu estudi comparatiu entre l'EF espanyola i l'EF dels EUA, que en la majoria dels estats dels EUA, el temps que es dedica a l'EF és inadequat, encara que assenyala que aquesta dedicació resulta d'un 3 hores setmanals, més del que se li atorga a Espanya.

A més a més, aquest autor compara la vinculació de les escoles a l'entorn proper destacant que als EUA les escoles públiques estan molt arrelades a la comunitat més immediata, el barri i l'administració local pel fet que, els recursos tant espacials com materials depenen de les fonts locals de la comunitat, ja que el govern únicament aporta un 10%. Tanmateix, Arranz (2016) assenyala que la qualitat i disponibilitat de recursos didàctics, planificacions i col·laboracions amb entitats externes és un factor diferencial entre l'EF espanyola i l'estatunidenca, destacant que els centres educatius espanyols es mouen amb una major lentitud amb processos massa burocratitzats.

D'altra banda, canviant de país, podem afirmar que, en l'actualitat, els sistemes educatius aplicats als països nòrdics són d'un èxit rotund i són referents en els models pedagògics actuals dins el marc europeu. Moser et al. (2005) avalen l'èxit d'aquests programes i destaquen que l'opinió tant d'estudiants com de professors respecte a l'EF és molt positiva i que ambdós agents de la comunitat educativa la consideren com una de les àrees curriculars més importants o, fins i tot, la més important.

Tornant a l'estudi d'Andrino i Llanera (2021), països nòrdics com Suècia, Noruega i Dinamarca tindrien un rendiment esportiu elevat tenint en compte el seu índex de població amb una mitjana de 5,3; 7,7 i 9,5 medalles per habitant, respectivament. L'EF, però, segons les indicacions del Departament d'Educació de la Generalitat (Decret 175/2022) i les observacions d'autors com Capllonch et al. (2021), no ha de ser un instrument per perfeccionar els futurs atletes, sinó que té molt més a veure amb l'adquisició d'hàbits saludables, amb l'interès pel temps de lleure actiu i amb la millora de les conductes socials i emocionals.

D'aquesta manera, Mayoral (2017) apunta, en el seu estudi comparatiu entre l'EF d'Espanya i l'EF a Noruega, que l'enfocament de l'assignatura també és el de promoure l'activitat física, els valors i els hàbits de vida saludables, però que la diferència més gran entre el model espanyol i el noruec és la manera d'aplicar aquestes competències. Segons Mayoral (2017):

“Esto [la promoción de la actividad física, los valores y los hábitos saludables] lo podemos ver a través de innumerables excursiones o salidas a la naturaleza que se hacen semanalmente en la mayoría de centros escolares noruegos sin importar factores externos como la meteorología, la falta de material o la falta de tiempo; o por ejemplo gracias a la multidisciplinaridad, siempre presente, en la educación general noruega, donde se mezclan asignaturas, a priori distintas, como matemáticas y EF, o ciencias naturales y EF”.

Aquest model pedagògic encaixa amb les demandes d'autors com Capllonch et al. (2021) o Recoder (2023) per transformar l'EF espanyola cap a una EF de més qualitat, transversalitat i rellevància. Moser et al. (2005) ja destacaven aquest model *Uteskole*, que obliga les escoles a tenir un dia a la setmana a l'aire lliure, a més a més de les sessions dedicades exclusivament a l'àrea d'EF, com una mesura per la millora de l'estatus de l'assignatura, per a comprovar l'efectivitat de l'aplicació de l'activitat física en situacions educatives transversals per al desenvolupament integral de l'alumne i per a contribuir en el benestar físic, social i mental dels infants en trencar la rutina mitjançant el contacte amb la natura.

Si més no, Mayoral (2017) també assenyala un problema amb el qual es troba la societat actual que afecta, no només a Noruega, sinó a un gran nombre de països en el món, que és el sedentarisme en la població infantil i que, en conseqüència, ha correspost a l'EF una gran responsabilitat a l'hora d'enfrontar-lo. L'autor apunta que l'estat actual de l'EF a Noruega és causat, en part, per la resolució del govern noruec per a aquesta problemàtica, que s'ha traduït en més hores d'activitat física, un fet que, com apunta Mayoral (2017), no ha ocorregut al sistema educatiu espanyol.

Tots aquests arguments que han exposat els autors ens ajuden a entendre quin és l'estatus actual de l'EF tant en el sistema educatiu com en la comunitat educativa espanyola. L'evolució històrica d'aquesta àrea curricular, les apreciacions de l'administració, juntament amb els recursos destinats a l'EF, els diversos estudis que ens confirmen les valoracions que fan els mestres, les famílies i els alumnes respecte a l'activitat física escolar en contra dels beneficis per la salut i el desenvolupament integral dels infants són el marc teòric sobre el qual es fonamenta aquesta investigació. Trobarem canvis o continuïtats en les opinions de la comunitat educativa? Reforçaran tot allò que ens diu la literatura?

4. Objectius del treball

Aquest treball té per objectiu **oferir evidències** sobre la percepció que té la **comunitat educativa** i la societat, en general, respecte a l'**Educació Física**, en l'actualitat. Per assolir aquest objectiu, s'ha segmentat en diferents parts abordables, que definirem com a **objectius específics**:

Objectiu 1: Estudiar el valor que té l'educació física en el nostre país i en altres.

Preguntes relacionades amb l'objectiu:

- 1.1 Quin pes té l'EF a la nostra societat? Pensem que és una matèria important?
- 1.2 Quines dades objectives podem trobar? Podem incidir en el que reflecteix el currículum i els recursos destinats?
- 1.3 Quines conseqüències tindria un canvi de paradigma en la nostra EF?

Objectiu 2: Contrastar les dades amb l'èxit esportiu nacional i internacional.

Preguntes relacionades amb l'objectiu:

- 2.1 Com es relaciona el tractament de l'EF en un país en l'esport de rendiment? Quines peculiaritats té la nostra realitat?
- 2.2 Tenim una realitat molt diferent a altres països?

Objectiu 3: Analitzar l'opinió de diferents membres de la comunitat educativa respecte a l'àrea d'Educació Física.

Preguntes relacionades amb l'objectiu:

- 3.1 Quin pes té l'EF a la nostra societat? Pensem que és una matèria important?
- 3.2 Podem recollir l'opinió de diferents agents de la comunitat educativa? Canviarà l'opinió general segons el grup que investiguem?
- 3.3 Quina sensació tenen els professors d'EF respecte a l'opinió de la gent sobre la seva especialitat? Coincideix aquesta sensació amb la realitat?

Aquests objectius específics seran els punts de referència dels diferents apartats que tindrà el treball, acotaran la feina i especificaran el pla d'acció.

5. Metodologia

Aquest estudi es basa en unes metodologies de recerca bibliogràfica i quantitativa, centrada en la indagació en la literatura en referència al **valor de l'EF a Espanya**, comparant-lo amb la **realitat d'altres països** i la seva **cultura de l'esport i l'activitat física**, juntament amb l'ús d'**enquestes** com a eina principal de recopilació de dades per a investigar l'estatus actual de l'Educació Física en la comunitat educativa catalana. La següent taula, recull els **mètodes d'investigació** utilitzats en aquest treball que ajudaran a assolir els **objectius d'estudi** proposats anteriorment i que permetran respondre les **preguntes de recerca** que s'han plantejat.

QUIN ÉS L'ESTATUS ACTUAL DE L'EF EN LA COMUNITAT EDUCATIVA CATALANA?		
OBJECTIUS	PREGUNTES DE RECERCA	INSTRUMENTS I PROCEDIMENT DE RECOLLIDA DE DADES
Objectiu 1: Estudiar el valor que té l'educació física en el nostre país i en altres	1.1 Quin pes té l'EF a la nostra societat? Pensem que és una matèria important ? 1.2 Quines dades objectives podem trobar? Podem incidir en el que reflecteix el currículum i els recursos destinats? 1.3 Quines conseqüències tindria un canvi de paradigma en la nostra EF?	Recerca bibliogràfica
Objectiu 2: Contrastar les dades amb l' èxit esportiu nacional i internacional	2.1 Com es relaciona el tractament de l'EF en un país en l' esport de rendiment ? Quines peculiaritats té la nostra realitat? 2.2 Tenim una realitat molt diferent a altres països?	Recerca bibliogràfica
Objectiu 3: Analitzar l' opinió de diferents membres de la comunitat educativa respecte a l'àrea d'Educació Física	3.1 Quin pes té l'EF a la nostra societat? Pensem que és una matèria important ? 3.2 Podem recollir l' opinió de diferents agents de la comunitat educativa ? Canviarà l' opinió general segons el grup que investiguem? 3.3 Quina sensació tenen els professors d'EF respecte a l' opinió de la gent sobre la seva especialitat?	Enquestes de preguntes obertes i tancades

	Coincideix aquesta sensació amb la realitat?	
--	--	--

L'objectiu 1 i 2 s'han assolit mitjançant una **recerca bibliogràfica** profunda la qual ha conformat el **marc teòric** d'aquest treball. Aquestes referències responen a les **preguntes d'investigació** que es relacionen amb l'assoliment dels objectius proposats anteriorment.

L'objectiu 3 s'assolirà mitjançant la **investigació i la recerca** de les opinions de diferents membres de la comunitat educativa a través de l'**anàlisi d'enquestes**. Aquestes dades donaran resposta a les preguntes plantejades referents a l'assoliment d'aquest objectiu d'investigació.

5.1. Context i participants

L'estudi s'ha dut a terme en diversos centres educatius situats tant a **Barcelona** com a **Badalona**, amb la finalitat d'obtenir una mostra representativa i variada de la comunitat educativa. Els participants de les enquestes, doncs, són diferents membres d'aquesta comunitat, incloent-hi **33 professors i a 48 famílies i alumnes** (32 i 16, respectivament). Aquest enfocament cerca reflectir un major nombre de perspectives relacionades amb l'estat actual de l'àrea d'educació física en l'entorn educatiu. En adreçar-se a múltiples centres i participants, s'espera aconseguir **dades més significatives i representatives**, permetent així una anàlisi més completa i rigorosa de les percepcions en aquest camp d'estudi. Aquesta diversitat en la mostra afavoreix que els resultats del treball siguin aplicables i rellevants no sols a un context específic, sinó també a nivell més ampli dins de l'àmbit educatiu de l'Educació Primària a Catalunya.

5.2. Tècniques i instruments de recollida de dades

Per a dur a terme aquesta recerca, s'han emprat dues **enquestes** dissenyades específicament per a reflectir les percepcions i opinions de diferents agents de la comunitat educativa. L'enquesta dirigida als **mestres** (annex 5) ha inclòs un qüestionari que aborda la valoració de l'educació física per part de la comunitat, així com les possibles causes i solucions percebudes que justifiquin l'estatus actual d'aquesta àrea. Per aconseguir-ho, s'ha utilitzat una combinació de **preguntes obertes i tancades** d'opció múltiple per a recopilar dades tant **qualitatives com quantitatives**. A més, s'ha enregistrat l'especialitat de cada professor per a analitzar possibles variacions en les respostes segons el grup investigat.

D'altra banda, l'enquesta per a **famílies i alumnes** (annex 6) s'ha inspirat en un estudi previ de Gil-Madrone et al. (2017), que contrastava les **àrees curriculars més importants** per la formació de l'alumnat amb les **més motivadores**. A més de replicar aquesta recerca, s'ha inclòs una pregunta addicional d'opció múltiple per a indagar sobre els **beneficis percebuts de**

l'educació física en l'etapa de primària. Aquesta enquesta s'ha dissenyat amb l'objectiu d'obtenir les opinions directes representatives del **col·lectiu més relacionat amb la societat** en el context educatiu, és a dir, els alumnes i les seves famílies.

5.3. Procediment de recollida de dades

Per al procés de recollida de dades s'han seguit les següents passes referents a l'ús de les enquestes:

1. El **procés de disseny** de les enquestes s'ha iniciat a partir d'una **tutoria** inicial amb la tutora el 29 d'abril. Durant aquesta reunió, s'han compartit diverses idees per aconseguir que aquestes abordessin els objectius de l'estudi.
2. Utilitzant la plataforma **Google Forms**, s'ha procedit a la **creació de les enquestes** seguint les pautes establertes en la tutoria inicial. Una vegada completades, s'han lliurat a la tutora per a la seva **revisió i retroalimentació**, per assegurar la seva adequació i claredat.
3. Després de rebre els **suggeriments de millora** per part de la tutora, s'han realitzat els **ajustos** necessaris en les enquestes. Posteriorment, s'ha procedit al seu **llançament al públic** el dijous 2 de maig.
4. La **difusió** de les enquestes s'ha dut a terme de manera personalitzada a través de canals de comunicació digital, específicament mitjançant **WhatsApp** i **correu electrònic**. Cada enquesta ha sigut enviada directament a la població corresponent, és a dir, professors, d'una banda, i famílies i alumnes per una altra.
5. En el procés de distribució de les enquestes, s'ha explicat als participants sobre el **propòsit** de la recerca, el **temps estimat** necessari per a completar les enquestes i la garantia de **confidencialitat** i anonimat de les respostes, de tal manera que s'ha assegurat que les dades s'utilitzarien exclusivament amb **finalitats acadèmiques** abans que aquests participessin en la investigació.

5.4. Anàlisi de les dades

Per a l'anàlisi dels resultats de les enquestes, s'han emprat les eines digitals de **Google Forms** i **Fulls de Càlcul de Google**, per garantir un procés objectiu i sistemàtic. Per a les dades quantitatives, s'ha fet una anàlisi descriptiva de **gràfics de barres i circulars** proporcionats per la plataforma d'enquestes, proporcionant una visualització clara i accessible de les tendències i distribucions de les respostes. A més a més, s'han incorporat **cites textuais** d'algunes dades qualitatives per a oferir una perspectiva més completa i contextualitzada a l'estudi. Finalment, cal destacar que, en les enquestes dirigides a famílies i alumnes, s'han analitzat per separat les

respostes d'ambdós col·lectius per a evitar una descompensació de la mostra, assegurant una representació de les dades equitativa.

6. Resultats, interpretació i discussió

A continuació, es procedirà a proporcionar l'anàlisi de les dades obtingudes de les enquestes que responen a l'**objectiu nº3**: analitzar l'**opinió** de diferents **membres de la comunitat educativa** respecte a l'àrea d'Educació Física.

A partir d'aquest moment, s'utilitzarà el gènere masculí per a referir-se als participants en l'estudi a causa de l'anonimat de les respostes recopilades i no per qualsevol altra raó relacionada amb la perspectiva de gènere.

6.1. Resultats obtinguts

6.1.1. Enquestes realitzades als mestres

En total, han participat **33 mestres** en l'enquesta. D'aquests, 18 (54,4%) són mestres generalistes, 9 (27,3%) són especialistes en educació física, 4 (12,1%) són especialistes en llengua estrangera, 3 (9,1%) són mestres d'educació especial i 1 (3%) és mestre d'educació artística (Figura 1).

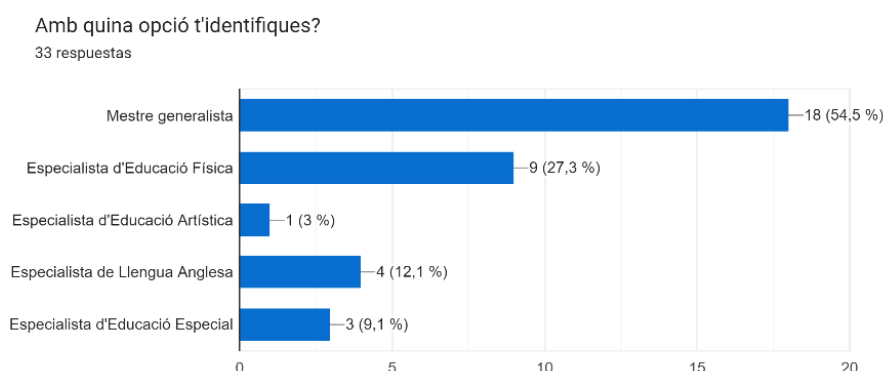


Figura 1. Gràfica que representa la distribució dels participants segons la seva especialitat

Creus que l'àrea d'EF està ben valorada per la comunitat educativa?

33 respuestas



A continuació, en resposta a la pregunta: **Creus que l'àrea d'educació física està ben valorada per la comunitat educativa?**, la majoria dels participants, específicament 20 d'ells (60,6%), han indicat que no perceben que sigui així; 10 participants (30,3%) han

Figura 2. Gràfica que representa les consideracions sobre si l'àrea d'EF està ben valorada o no.

expressat que sí que consideren que l'àrea està ben valorada, mentre que 3 (9,1%) han manifestat no tenir una opinió formada sobre aquest tema (Figura 2). A més a més, dintre de les 9 respostes dels mestres d'EF, 6 d'ells han declarat que no està ben valorada i 3 han respost que sí.

Algunes **justificacions** sobre aquesta pregunta han sigut:

“Crec que no se li dona la importància que tenen altres matèries troncales. Penso que és una àrea importantíssima pel desenvolupament físic i mental dels nens i nenes (Enquestat nº10)”.

“Penso que l'EF, així com altres especialitats, no està tan prou valorada en l'àmbit educatiu. Entrant en controvèrsia... Quantes vegades hem sentit/pensat que la salut és el primer? Hem pensat doncs quin paper juga l'activitat física a la nostra salut? Així doncs, com és possible no acceptar l'EF com una gran prioritat? (Enquestat nº27)”.

A més a més, dels 33 mestres participants, 21 (63,6%) atribueixen **l'estatus actual de l'Educació Física** a la seva històrica infravaloració com a àrea curricular. D'altra banda, 12 participants (36,4%) opinen que el baix estatus es deu a la percepció que l'Educació Física té poca incidència en els aprenentatges competencials. A més a més, 5 mestres (15,2%) han expressat l'opinió que el baix estatus està relacionat amb la falta d'implicació per part del professorat especialista en EF. Finalment, 4 participants (12,1%) consideren que aquesta situació es deu a la manca de formació que rep el professorat especialista per a exercir les seves funcions. Finalment, 5 d'ells (15,2%) assenyalen que cap d'aquestes és la causa principal justificant que l'àrea d'EF està ben valorada actualment dins la comunitat educativa (Figura 3).

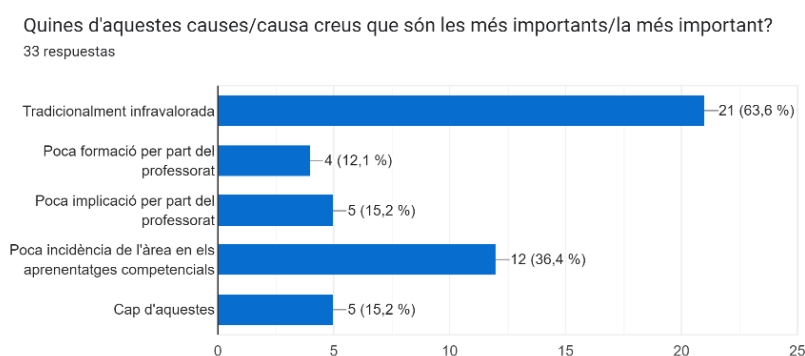


Figura 3. Gràfica que representa les causes percebudes sobre l'estatus de l'EF en la comunitat educativa.

Per acabar, s'ha demanat als participants que expliquessin breument **quins aspectes creuen que cal aplicar o millorar** per canviar la situació actual de l'EF. Algunes de les respostes obtingudes han sigut:

“Fer-la més visible a l'àmbit escolar y familiar com a una assignatura necessària per el desenvolupament de l'Infant tan social, com motriu (Enquestat nº11)”.

“Més difusió envers el que es fa, que es treballa, objectius, que fos més globalitzada i transversal amb altres àrees, amb la conseqüent coordinació per a que sigui possible (Enquestat nº20)”.

“Dignificar-lo mica en mica i a cada una de les escoles. Un canvi considerable en el pes horari de l'educació. No acabar a 1r de Batxillerat, sinó present a tots els estudis, obligatoris i post obligatoris (Enquestat nº22)”.

6.1.2. Enquestes realitzades a famílies i alumnes

En aquesta enquesta, hi han participat un total de **48 persones**, de les quals 32 (66,7%) corresponen a familiars i 16 (33,3%) són alumnes. Atès que el nombre de respostes de familiars duplica al dels alumnes, s'ha portat a terme una anàlisi separada de totes dues categories per a garantir un major rigor en l'avaluació de les dades. Per obtenir les dades conjuntes consulteu els annexos 7 i 8.

Segons les respostes de les famílies, les Matemàtiques han sigut considerades com **l'assignatura més important per a la formació de l'alumnat**, amb un 26,31% dels vots. Li segueix de prop el Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, amb el 20% dels vots, seguit

per la Llengua Catalana i Literatura, amb el 14,73% dels vots. La Llengua Estrangera ha sigut considerada la

quarta assignatura més important, amb un 13,68% de les respostes. D'altra banda, Llengua Castellana i Literatura, Educació Física i Educació en Valors Cívics estan empatades en un 7,36% dels vots cadascuna. L'Educació Artística ha rebut el 3,15%, mentre que Religió no ha obtingut cap vot (Figura 4).

Quina àrea curricular creus que és la més important per la formació de l'alumnat? (Resposta famílies)

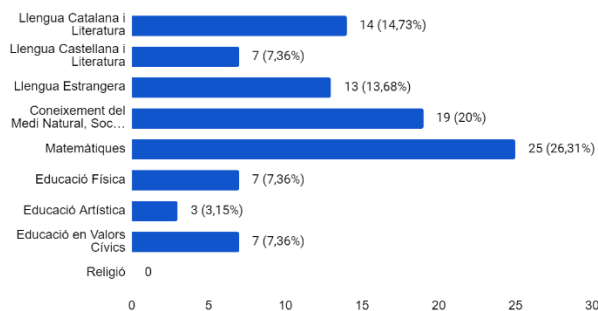


Figura 4. Gràfica que representa les àrees percebudes per les famílies com més importants per la formació acadèmica

Quina àrea curricular creus que és la més important per la formació de l'alumnat? (Resposta alumnes)

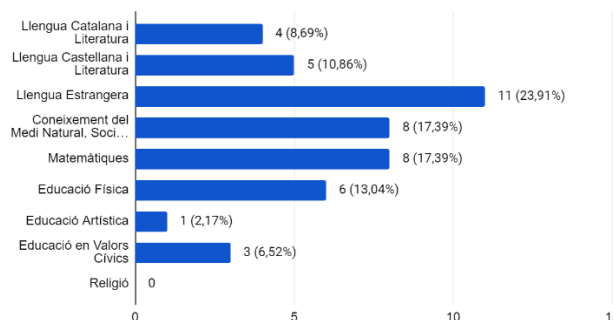


Figura 5. Gràfica que representa les àrees percebudes per l'alumnat com més importants per la formació acadèmica

el 13,04% de les respostes, seguida de la Llengua Castellana i Literatura, amb el 10,86%, la Llengua Catalana i Literatura amb el 8,69% dels vots, l'Educació en Valors Cívics va rebre el 6,52% i l'Educació Artística va ser considerada la segona menys important, amb el 2,17% dels vots. Novament, Religió no ha rebut cap vot (Figura 5).

A més a més, a la pregunta: **Quina àrea curricular creus que és la més motivadora per l'alumnat?**, les respostes de les famílies, han reflectit que l'assignatura més motivadora per als alumnes és l'EF, amb un 32,58% dels vots. Li segueix el Coneixement del

Medi Natural, Social i Cultural, amb el 24,71% dels vots, i l'Educació Artística,

amb el 22,47%. L'Educació en Valors Cívics ha sigut considerada motivadora pel 8,98% de les respostes, mentre que les Matemàtiques han rebut el 6,74%. La Llengua Estrangera i la Llengua Castellana i Literatura es col·loquen en la sisena i setena posició amb un 3,37% i l'1,12%, respectivament, mentre que Llengua Catalana i Literatura i Religió no han sigut contemplades com a assignatures motivadores (Figura 6).

D'altra banda, segons les respostes dels alumnes, la Llengua Estrangera ha sigut valorada com **l'assignatura més important per a la seva formació**, amb un 23,91% de les respostes. La segueixen el Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, així com les Matemàtiques, totes dues amb un 17,39% dels vots. L'Educació Física ocupa el quart lloc en importància, amb

Quina àrea curricular creus que és la més motivadora per l'alumnat? (Respostes famílies)

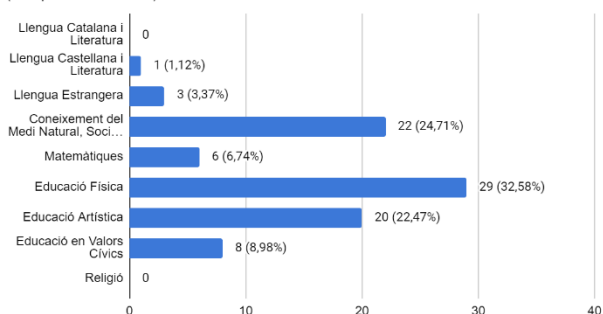


Figura 6. Gràfica que representa les àrees percebudes per les famílies com més motivadores pels infants

Quina àrea curricular creus que és la més motivadora per l'alumnat?
(Respostes alumnes)

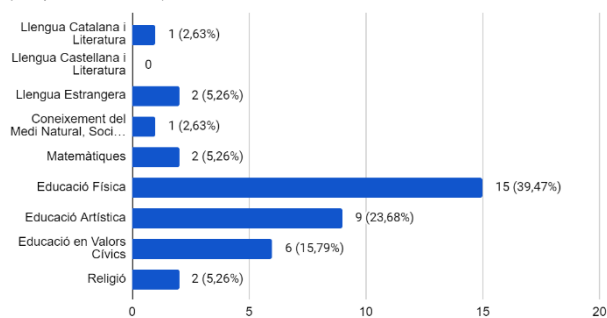


Figura 7. Gràfica que representa les àrees percebudes pels alumnes com més motivadores

D'altra banda, segons les respostes dels alumnes, **l'àrea curricular més motivadora** per a ells torna a ser l'Educació Física, triada un 39,47% de les vegades. Li segueix l'Educació Artística, amb el 23,68% de les respostes, l'Educació en Valors Cívics (15,79%).

Religió, Matemàtiques i Llengua Estrangera empaten amb un 5,26% de

les respostes cadascuna. Similarment, coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, així com Llengua Catalana i Literatura, també empaten amb un 2,63% de les respostes cadascuna. Llengua Castellana i Literatura no ha sigut considerada com una àrea curricular motivadora per part dels alumnes (Figura 7).

Per concloure, s'han analitzat les respostes de familiars i alumnes a l'última pregunta de l'enquesta conjuntament, ja que es considera que afavoreix a la investigació conèixer l'opinió d'un **col·lectiu gran**. Així doncs, s'ha preguntat a tots els participants que determinin **quines són les qualitats més destacables de l'àrea d'EF**, amb la qual cosa s'ha revelat que per les famílies i alumnes l'Educació Física és percebuda com una assignatura crucial per la seva capacitat per a promoure hàbits saludables, destacada amb un 75% de les respostes. El benestar emocional també és valorat, amb el 62,5% dels vots. A més, s'ha reconegut la seva contribució a millorar la condició física (41%), les habilitats motrius (39,6%) i les relacions socials (27,1%) dels alumnes. També, s'aprecia el seu paper en la promoció del temps d'oci actiu (20,8%) i la inclusió de tots els estudiants (16,7%). No obstant això, l'impacte en l'adquisició d'aprenentatges d'altres àrees ha sigut la qualitat menys valorada amb un 10,4% (Figura 7).

Quina creus que és la qualitat més destacable de l'àrea d'Educació Física? (Tria un màxim de 3)
48 respuestas

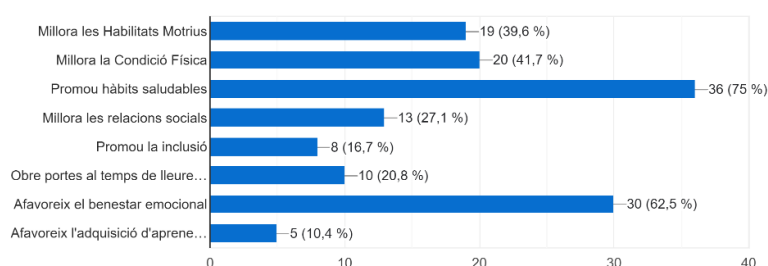


Figura 7. Gràfica que representa les qualitats més destacables de l'EF percebudes per famílies i alumnes

6.2. Interpretació i discussió

En l'estudi dels mestres, es revela que el nombre de professors que perceben que l'Educació Física no està adequadament valorada per la comunitat educativa **duplica** a aquells que la consideren valorada (60,6% i 30,3%, respectivament). Aquests resultats discrepen en certa manera amb els d'Albarracín et al. (2015), qui van trobar que només un 27% dels especialistes en Educació Física que van entrevistar compartien que el valor de l'EF era baix. A més a més, el nostre estudi destaca que 6 dels 9 especialistes en Educació Física enquestats també consideren que aquesta àrea no està degudament valorada. Malgrat les diferències numèriques, les dades d'aquest estudi confirmen una **tendència generalitzada cap al baix estatus** percebut de l'Educació Física en l'actualitat pels professionals de l'educació.

Si més no, destaca l'afirmació d'un dels mestres entrevistats:

“Crec que no se li dona la importància que tenen altres matèries troncales. Penso que és una àrea importantíssima pel desenvolupament físic i mental dels nens i nenes (Enquestat nº10)”.

Aquesta declaració remet de nou a Albarracín et al. (2015) i Pérez-Pueyo (2016), qui argumenten que, malgrat el coneixement sobre els nombrosos beneficis que l'EF ofereix als alumnes, aquest reconeixement encara no és suficient per a **equiparar-la a altres assignatures teòriques** que tradicionalment han tingut **major pes en el currículum escolar**.

De fet, quan es parla de valor i tradició, és pertinent referir-nos als estudis de Capllonch et al., (2021), Crum (2012), Devís (2018), Jung et al. (2016) i Kirk (2006), qui afirmen que els judicis negatius arrelats al llarg de la llarga **trajectòria de l'Educació Física** són un dels principals factors que causen la **reproducció** d'aquestes actituds desfavorables vers l'àrea curricular en l'actualitat. Aquesta perspectiva coincideix amb els resultats d'aquest treball quan es pregunta sobre els principals **factors** que causen l'estatus actual de l'EF, on la majoria dels mestres enquestats, 21 de 33 respostes (63,6%), han identificat la **històrica infravaloració** com un factor determinant, assenyalant així l'**estigma** que encara persisteix en l'actualitat. D'altra banda, en aquesta pregunta reflecteix que les respostes menys votades es relacionen amb la poca **formació i implicació dels especialistes**, la qual cosa significa que, per als mestres, aquesta no és una causa directa en l'estatus de l'EF, la qual cosa contrasta amb Kougioumtzis et al. (2011) qui destaca que la comunitat educativa podria tenir un sentiment de **desconfiança** vers el mestre d'EF per la seva falta de qualificació professional.

També, en la pregunta: **Què creus que cal per millorar l'estatus de l'EF?** Algunes respostes van dirigides a donar **visibilitat** al que es treballa a les sessions d'EF:

“Fer-la més visible a l'àmbit escolar i familiar com a una assignatura necessària per al desenvolupament de l'Infant tant social, com motriu (Enquestat nº11)”.

Aquesta afirmació ressona a l'estudi de Gil-Madrona i Contreras-Jordán (2003), qui expliquen que la comunitat educativa assenyala l'EF com una àrea exclusivament procedimental a causa del **desconeixement dels sabers** que els infants aprenen en realitat. També, alguns participants assenyalen la manca de recursos com a àrea de millora. Hardman et al. (2012), la UNESCO, Acha et al. (2008) i Florence et al. (2000), com s'ha vist anteriorment, també destaquen que el baix estatus de l'EF es relaciona amb la **menor càrrega horària i baix finançament** que rep en comparació amb altres matèries, a més de la **manca de recursos materials**.

A més a més, s'assenyala que 12 dels 33 participants (36,4%), atribueixen aquest fet al **poc potencial transversal** dels aprenentatges en Educació Física. Aquest aspecte és objecte de crítica per part d'autors com Lleixà (2010) i Méndez et al. (2009), qui defensen que la motricitat hauria de ser una competència bàsica integrada amb la resta d'àrees curriculars, competències i coneixements. Recoder (2023) assenyala que, contràriament al que pugui creure gran part de la comunitat educativa, l'EF proporciona coneixements i actituds fonamentals per a l'educació de l'alumnat, i atribueix la seva subestimació novament a la **falta de tradició interdisciplinària** en aquest àmbit, fet que aquest estudi corrobora.

De fet, quan s'investiga la percepció de les **famílies i alumnes** respecte a l'àrea d'EF en comparació amb la resta, es demana als participants que assenyalin quines són les qualitats més destacables de l'EF, de les quals 36 respostes (75%) i 30 (62,5%), respectivament, van dirigides a la promoció **d'hàbits saludables i benestar emocional**, coincidint amb les apreciacions d'Aparicio-Sarmiento et al. (2021), Chacón et al. (2016), Felez et al. (2021), Kramer et al. (2000) i Remor i Pérez-Llantada (2007), entre d'altres. Resulta significatiu, però, que l'opció menys votada d'aquesta pregunta és l'adquisició d'aprenentatges d'altres àrees, comprovant que, tant els mestres, com les famílies i alumnes que han participat en aquest estudi, tenen en menor consideració el **potencial interdisciplinar** de l'EF en contra del que afirmen autors com Hernández i Jiménez (2014) o LeBoulch (1987), qui expliquen que la motricitat afavoreix un **major aprenentatge** en la resta d'àrees.

Aprofundint més sobre la segona enquesta, que va destinada a familiars i alumnes, es troben semblances amb els estudis de Gil-Madrona i Contreras-Jordán (2003) i Gil-Madrona et al. (2017) en el sentit que les Matemàtiques esdevenen l'àrea més valorada en aquest sentit per les famílies i l'àrea de Llengua Estrangera pels alumnes. Tant aquest estudi com el dels autors citats anteriorment coincideixen en el fet que l'EF no ha entrat, en cap cas, dintre de les tres

primeres posicions, evidenciant que aquesta encara és valorada com una matèria amb **poc valor curricular**, incapaç d'aportar aprenentatges rellevants (Capllonch et al., 2021; Crum, 2012; Devís, 2018; Jung et al., 2016; Kirk, 2006).

La intenció d'aquesta investigació, a més a més, era comprovar les **diferències** existents en l'opinió de famílies i alumnes respecte a les **àrees més importants** per la formació dels infants i les **àrees més motivadores**. Aquest estudi conclou que, en tots els casos, l'àrea d'EF és considerada la més motivadora amb un 32,58% i un 39,47% de les respostes, respectivament. Aquestes respostes coincideixen amb Baena-Extremuera et al. (2016) i Gutiérrez-Sánchez i Pino-Juste (2013), qui consideren que l'àrea d'EF és la que promou en un grau més elevat la motivació intrínseca respecte a la resta d'assignatures. Aquests resultats també coincideixen amb Gil-Madrone i Contreras-Jordán (2003) i Gil-Madrone et al. (2017) i ens indiquen que, tot i que les matèries troncales són valorades com les més importants, l'àrea d'EF i d'Educació Artística, les etiquetades com a **assignatures maria**, són les que desperten més **interès en els alumnes**.

Per concloure amb la interpretació dels resultats, destaquen les respostes de l'enquestat nº16 a les preguntes: **explica breument l'estatus actual de l'EF**:

"Crec que actualment, el professorat d'EF s'ha esforçat per trencar el que tradicionalment es considerava una assignatura Maria. La formació de mestres especialistes en ed. Física ha estat un canvi important per donar-li una volta a l'assignatura (Enquestat nº16)".

I què creus que cal per millorar-lo:

"Primer de tot formar bons mestres especialistes en aquesta àrea. Mestres que gaudeixin de la seva tasca i sàpiguen transmetre-ho a tota la comunitat educativa. Crear activitats i propostes competencials, lligades a altres matèries. Activitats engrescadores on l'alumnat a partir del joc treballi coneixements. Molt important la formació permanent del mestre (Enquestat nº 16)".

Aquestes afirmacions donen una esperança als especialistes d'EF, ja que, com expliquen Baena-Extremuera et al. (2016), Capllonch et al. (2021), i Gutiérrez-Sánchez i Pino-Juste (2013), la formació de bons docents afavorirà que aquests dignifiquin l'assignatura des d'uns enfocaments pedagògics de qualitat per aconseguir que els infants valorin positivament la pràctica motriu i la considerin important pel seu desenvolupament.

7. Conclusions generals

7.1. Conclusions

L'estudi dut a terme demostra l'assoliment dels objectius proposats, ja que la investigació respon a les preguntes referents a quin és l'estatus actual de l'àrea d'Educació Física en la societat catalana.

En primer lloc, s'ha estudiat que l'educació física ha estat una **àrea infravalorada** al llarg de la seva trajectòria a causa d'un **estigma** arrelat a la seva història, un **desconeixement** general sobre el treball del mestre d'EF i els beneficis que l'activitat física escolar té sobre els infants, així com una **manca de recursos** temporals, materials i humans.

En segon lloc, s'ha comprovat que la **realitat de l'EF** a Espanya i la **d'altres països** com els EUA i Noruega comparteixen semblances en la sensació d'infravaloració de l'àrea de EF, encara que difereixen quant als recursos destinats a aquesta assignatura, sent Espanya el país amb **menor inversió** dels tres.

En tercer lloc, s'ha explorat i conegut que l'opinió general de la comunitat educativa tendeix a no valorar l'EF com una àrea curricular capaç de **competir** amb la resta per al **desenvolupament integral** de l'alumnat. L'estudi demostra que la majoria de la societat creu que l'àrea d'EF té un **baix estatus** a causa del fet que avui dia es **reprodueixen les actituds d'infravaloració** que ha patit històricament i la seva **poca tradició transversal**, malgrat que és reconeguda com l'àrea més **motivadora** per l'alumnat i la que incideix més positivament en la seva **salut**.

Els resultats d'aquesta investigació aporten, doncs, arguments per a verificar la sensació que molts mestres i altres agents de la comunitat educativa tenen sobre el fet que l'àrea d'EF està en **crisi** en el sistema educatiu (Acha et al., 2008).

7.2. Noves línies de recerca

Per a propers estudis, es plantejarien les següents línies de recerca:

1. Investigar l'opinió **d'altres agents educatius**, com el personal administratiu, els equips directius de les escoles i els membres de la comunitat local, per a obtenir una altra visió sobre la valoració de l'Educació Física i comprendre millor com les creences d'aquests grups respecte a l'àrea de EF influeixen en la seva importància en el currículum escolar, l'assignació de recursos i programes educatius enfocats en l'Educació Física.

2. Desenvolupar una proposta per a abordar el problema del **desconeixement general** de la comunitat educativa sobre el treball que es realitza en l'Educació Física i el seu potencial educatiu. Aquesta línia de recerca podria incloure la creació de **tallers** per a pares i docents o implementacions pràctiques en **esdeveniments escolars** destinats a contribuir a una millor valoració, visibilitat i comprensió de l'àrea.
3. **Replicar** el mateix estudi de manera **periòdica**, en intervals de cinc o deu anys, per a verificar possibles **canvis i continuïtats** en la percepció i valoració de l'Educació Física. Aquesta línia de recerca permetrà observar l'**evolució** de l'estatus de l'àrea al llarg del temps i avaluar l'impacte de les intervencions i canvis en polítiques educatives.

7.3. Reflexions personals

Aquest projecte va començar per la concreció del problema que s'abordaria. En la primera tutoria, encara que no tenia el tema completament definit, tenia clar que sentia un desig de contribuir al fet que l'Educació Física fos millor valorada, motivat per les classes de la facultat. El meu objectiu era exposar arguments clars per a explicar al públic el seu estatus actual i ressaltar la seva importància en la formació integral de l'alumnat.

A continuació, el següent pas va ser recopilar tota la informació que la literatura m'oferia sobre el tema del meu treball. Durant tot el procés de treball, vaig sentir que mantenia un bon ritme i ho atribueixo al fet que em sentia motivat pel desig de contribuir a la comunitat, treballant sobre un tema que m'agradava. Aquesta motivació em va portar a llegir-me una gran quantitat d'informació per aconseguir que el treball tingués un major rigor. De fet, recordo que per a la tutoria del 19/03, on des del CRAI ens van ensenyar a realitzar recerques bibliogràfiques, jo ja tenia tota la informació que necessitava. Gràcies a aquesta preparació, vaig viure el procés de redacció del marc teòric orgànic i positiu.

En acabar aquest apartat del treball, el següent pas va ser dissenyar i aplicar els diferents mètodes de recerca. Recordo que vaig viure aquest moment amb una mica més de neguit, ja que havia acabat el marc teòric amb suficient temps i volia continuar avançant. Gràcies a la tutoria individual, vaig poder concretar els instruments de recollida de dades en pocs dies i llançar-los al públic. No obstant això, també vaig tenir un sentiment d'angoixa i incertesa sobre si les meves enquestes tindrien suficient participació o si els resultats serien satisfactoris, però em vaig esforçar per a assegurar-me que les enquestes arribessin adequadament al públic, i en una setmana ja vaig poder començar a analitzar les dades.

D'altra banda, l'anàlisi i interpretació dels resultats de recerca, en canvi, va resultar ser un procés que em va sorprendre positivament per l'eficiència de la feina feta. Gràcies a les pautes de la tutora i a la meva organització, vaig poder completar aquest punt en un cap de setmana, dedicant-hi moltes hores, però sent molt productiu. Basant-me en les respostes de les enquestes, vaig intentar relacionar-les amb els objectius i la base teòrica prèvia per a dotar a l'anàlisi de més sentit, coherència i rigor.

Finalment, ara em trobo redactant les conclusions d'aquest treball en les quals explico que ha estat una experiència gratificant, especialment en un últim semestre de carrera complicat. La motivació que he sentit per fer aquest treball es reflecteix en la meva dedicació constant. Mai m'ha costat començar a treballar-hi o sacrificar un volum d'hores important. A poc més de dues setmanes del lliurament final, estic redactant les últimes línies amb satisfacció, amb la intenció de repassar i millorar alguns aspectes, més endavant. Agraeixo enormement haver comptat amb el suport de la meva tutora; la seva orientació i ànims han estat constants fonamentals per a fer possible un treball del qual em sento realment orgullós.

8. Referències bibliogràfiques

Acha, A., Velásquez, R., & Moya, J. (2008). El estatus de la educación física en el curriculum de Educación Secundaria Obligatoria. Causas de la Devaluación. En *IV Congreso Internacional y XXV Nacional de Educación Física*. Córdoba, España: Universidad de Córdoba.

Albarracín, A., Moreno, J. A., & Beltrán, V. J. (2015). La situación actual de la educación física según su profesorado: Un estudio cualitativo con profesores de la Región de Murcia. *Cultura, Ciencia y Deporte*, 9(27), 225-234. doi: 10.12800/ccd.v9i27.469

Andrino, B., Llaneras, K. (5 de Agost de 2021). ¿Qué países ganan más medallas en los Juegos Olímpicos? Así son las superpotencias por riqueza y población. *El País*. <https://elpais.com/deportes/juegos-olimpicos/2021-08-05/que-paises-ganan-mas-medallas-en-los-juegos-olimpicos-asi-son-las-superpotencias-por-riqueza-y-poblacion.html#>

Aparicio-Sarmiento, A., Gómez-Carmona, C. D., Martínez-Romero, M. T., Gamonales, J. M., & Sainz de Baranda, P. (2021). Efecto de una unidad formativa de fortalecimiento del tronco en educación física sobre el esfuerzo percibido y la técnica. *Journal of Sport and Health Research*, 13(2),195-210.

Arranz Romero, J. (2016). La enseñanza de la Educación Física en primaria. Estudio comparativo: Colegio Peñascal (España) y The Benjamin School (Estados Unidos).

Baena-Extremera, A., Granero-Gallegos, A., Ponce-de-LeónElizondo, A., Sanz-Arazuri, E., Valdemoros-San-Emeterio, M. D. L., & Martínez-Molina, M. (2016). Factores psicológicos relacionados con las clases de educación física como predictores de la intención de la práctica de actividad física en el tiempo libre en estudiantes. *Ciência & Saúde Coletiva*, 21(4), 1105-1112. doi: [10.1590/1413- 81232015214.07742015](https://doi.org/10.1590/1413-81232015214.07742015)

Burke, P. (1991). *Formas de hacer historia*. Madrid: Alianza Universal.

Capllonch Bujosa, M., Buscà Donet, F., Guillem Molins, M., & Moneo Benítez, S. (2021). Qué piensan los futuros maestros de la asignatura de educación física y su valor pedagógico? *Ágora para la educación física y el deporte*, 23, 425–449.

Chacón, R., Zurita, F., Castro, M., Espejo, T., Martínez-Martínez, A., & Linares, M. (2016). Estudio sobre la aplicabilidad de exergames para la mejora de los índices de obesidad y la

imagen corporal en escolares. *Revista Iberoamericana de Psicología Del Ejercicio y El Deporte*, 11(1), 97–105.

Conferencia Sanitaria Internacional relativa a la Constitución de la Organización Mundial de la Salud. Preámbulo. 22 de julio de 1946.

Crum, B. (2012). La crisis de identidad de la Educación Física. Diagnóstico y explicación. *Educación Física y Ciencia*, 14, 61–72.

De expertos de Educación Física, Comité. (2017). Posicionamiento del colectivo del área de educación física sobre las mejoras para una educación física de calidad en España. *Revista Española De Educación Física Y Deportes*, (417), 73-81.

DECRET 175 de 2022 [Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació]. D'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. 27 de setembre de 2022. <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8762/1928585.pdf>

Devís, J. (2018). Los discursos sobre las funciones de la educación física escolar. Continuidades, discontinuidades y retos. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, 423, 121-131.

Enquesta de salut de Catalunya, 2022. Barcelona: Direcció General de Planificació en Salut; 2023. <https://hdl.handle.net/11351/9652>

Esteban Cornejo, I., Veiga, Oscar L., Fraile-García, J., Tejero-González, Carlos M^a. Madrid: Federación Española de Docentes de Educación Física (FEADEF) Retos (Madrid), 2019-01, Vol.36 (36), p.58-63.

Fahey, T., Insel, P., Roth W., Chiasson L., Lainez, A. (2013). *En forme et en santé*. Editions Modulo.

Felez-Nobrega, M., Bort-Roig, J., Ma, R., Romano, E., Faires, M., Stubbs, B., Stamatakis, E., Olaya Guzmán, B., Haro Abad, J. M., Smith, L., Shin, J. I., Kim, M. S., & Koyanagi, A., Koyanagi, A. (2021). Light-intensity physical activity and mental ill health: A systematic review of observational studies in the general population. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 18, 1-15.

Ferreras Vidal I.M. (2018, 12 de diciembre). Evolución histórica de la Educación Física en España. *Revista Ventana Abierta*. <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/revistaventanaabierta.es>

[Evoluci%C3%B3n%20hist%C3%B3rica%20de%20la%20Educaci%C3%B3n%20F%C3%ADsica%20en%20Espa%C3%B1a%20\(1\).pdf](#)

Florence, J., Brunelle, J., & Carlier, G. (2000). *Enseñar educación física en secundaria. Motivación, organización y control*. Barcelona: Inde.

Gardner, H. (2005). *Inteligencias Múltiples*. PAIDÓS.

Gil-Madróna, P., Contreras-Jordán, O. (2003). Interés y valoración del área de Educación Física por padres y alumnos en la enseñanza obligatoria, *Revista de Educación*, n. 332, p. 255-283.

Gil-Madróna, P., Perona-Andrés, J. M., Prieto-Ayuso, A., & Sáez-Sánchez, M. B. (2017). Evolución de los intereses y opiniones curriculares del área de Educación Física de padres y alumnos. *Movimiento*, 23(3), 1065-1078.

Global Sports Ranking. *Clasificación mundial por deportes y países*.
<https://www.globalsportsranking.com/#results>

González Calleja, E., & Souto, S. (2007). De la Dictadura a la República: orígenes y auge de los movimientos juveniles en España. *Hispania*, 67(225), 73-102.

Gutiérrez, S. (1995). *Valores sociales y deporte*. Madrid: Editorial Gymnos.

Gutiérrez-Sánchez, A., & Pino-Juste, M. (2013). Actitudes hacia la práctica de actividad física saludable en futuros docentes. *Cuadernos de Psicología del Deporte*, 13(2), 73-82.

Hardman, K. (2008). The situation of physical education in schools: A european perspective. *Human Movement*, 9(1), 5-18.

Hardman, K., Murphy, C., & Tones, S. (2012). Elaboración de indicadores internacionales sobre educación física de calidad. Informe de situación. *Sesión Plenaria. Comité Intergubernamental para la Educación Física y el Deporte*. Lausana (Suiza).
<http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002164/216465s.pdf>

Hernández, J., Jiménez, F., (eds.) (2014). *La competencia motriz como competencia clave*. La Laguna. Tenerife.
http://www.researchgate.net/publication/284712394_La_competencia_motriz_como_competencia_clave

- Jung, H., Pope, S., & Kirk, D. (2016). Policy for physical education and school sport in England, 2003–2010: vested interests and dominant discourses. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 21(5), 501–516. <https://doi.org/10.1080/17408989.2015.1050661>
- Kirk, D. (2006). The Idea of Physical Education and Its Discontents. Inaugural Professorial Lecture, Leeds Metropolitan University, June.
- Kirk, D. (2008). Los futuros de la educación física: la importancia de la cultura física y de la “idea de la idea” de educación física. Actas V Congreso de La Asociación Española de Ciencias Del Deporte, 1–13.
- Kirk, D. (2010). *Physical Education Futures*. Routledge.
- Klein, G. (2004). La qualité de l'éducation physique en Europe. Trois défis pour le futur. *EPS*, 307, 7-10.
- Kougioumtzis, K., Patriksson, G., & Stråhlman, O. (2011). Physical education teachers' professionalization: A review of occupational power and professional control. *European Physical Education Review*, 17(1), 111-129.
- Kramer, A. F., Hahn, S., & McAuley, E. (2000). Influence of aerobic fitness on the neurocognitive function of older adults. *Journal of Aging and Physical Activity*, 8(4), 379-385.
- Le Boulch, J. (1987). *La educación psicomotriz en la escuela primaria*. Ediciones Paidós ibérica.
- Lleixà, T. (2010) La Educación Física en el currículo competencial. En González-Arévalo, C. & Lleixà, T. (eds). *Educación Física. Complementos de Formación Disciplinar* (pp. 45-57). Graó.
- Marques, A., Gómez, F., Martins, J., Catunda, R., Sarmiento, H. (2017). Association between physical education, school-based physical activity, and academic performance: a systematic review. *Retos*, 31(31), 316-320
- Marshall, J., & Hardman, K. (2000). The state and status of physical education in schools in international context. *European Physical Education Review*, 6(3), 203-229.
- Mayoral Alegre, A. (2017). Educación Física en Noruega: desarrollo y análisis de un sistema educativo a partir de sus documentos oficiales.

McLennan, N., & Thompson, J. (2015). Educación física de calidad: Guía para los responsables políticos UNESCO Publishing.

Méndez, A., López-Téllez, G., & Sierra, B. (2009). Competencias Básicas: sobre la exclusión de la competencia motriz y las aportaciones desde la Educación Física. *Retos. Nuevas tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, 16, 51-57.

Ministerio de Educación y Formación Profesional. (2004). Los valores en el deporte. *Revista de Educación*, 335, 9-19.

Moser, T., Jacobsen, E. B., & Erdmann, R. (2005). Physical Education in Norway. In *International comparison of physical education: Concepts, problems, prospects* (pp. 512-533).

Organización Mundial de la Salud. (2020, 25 de noviembre). *Cada movimiento cuenta para mejorar la salud – dice la OMS* [Comunicado de prensa]. <https://www.who.int/es/news/item/25-11-2020-every-move-counts-towards-better-health-says-who>

Pérez-Pueyo, A., García, O., Hortigüela, D., Aznar, M. & Vidal, S. (2016). ¿Es posible una (verdadera) competencia clave relacionada con lo motriz? La competencia corporal. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, 415, 51 – 71.

Pieron, M. (2007). Educar para un estilo saludable: Un desafío para la escuela y los profesores de educación física. En P. Palou, J. Ponseti, P. A. Borrás, & J. Vidal (Eds.), *Educación Física en el siglo XXI. Nuevas perspectivas. Nuevos retos.* (pp. 33-64). Palma de Mallorca, España: Universidad de Islas Baleares.

Recoder Miralles, R. (2023). *Programa concurrent i compartit per a l'adquisició de les competències curriculars del cicle inicial d'educació primària i les competències futbolístiques en prebenjamins (6-8 anys)*. Universitat de Barcelona.

Remor, E., & Pérez-Llantada Rueda, M. (2007). The relationship between levels of physical activity and the experience of stress and physical distress symptoms. *Interamerican Journal of Psychology*, 41(3), 313-322.

Ríos Hernández, M. (2009). Para la educación física y el deporte. *Revista Ágora*, 9, 83-114.

Roig, E., Batalla Flores, A., & Guillem Molins, M. (2022). Actividad física puntual y memoria motriz, los elementos de la interacción: Revisión Scoping (Punctual physical activity and motor

memory, the elements of interaction: Scoping Review). *Retos*, 45, 410–421.
<https://doi.org/10.47197/retos.v45i0.92382>

Valdemoros-San Emeterio, M. A., Ponce de León, A., SanzArazuri, E., & Alonso-Ruíz, R. A. (2014). Dificultades percibidas por el profesorado de infantil para el desarrollo de la educación motriz. *Bordón: Revista de Pedagogía*, 66(2), 155-171. Recuperado de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4673919>

WHO. (2010). Recomendaciones mundiales sobre actividad física para la salud.

9. Annexos

Annex 1: Taula de la distribució horària de les diferents àrees de primària	1
Annex 2: Taules de valoració de l'EF segons les famílies.....	1
Annex 3: Classificació del <i>Global Sports Ranking</i>	2
Annex 4: Països amb més medalles des de Sidney 2000, en total i per habitant.....	3
Annex 5: Enquesta dissenyada pels mestres: Quin és l'estatus de l'Educació Física en l'actualitat?	4
Annex 6: Enquesta dissenyada per famílies i alumnes: Com valoren aquestes àrees curriculars?.....	6
Annex 7: Opinió dels familiars i alumnes respecte a l'àrea més important per la formació acadèmica	8
Annex 8: Opinió dels familiars i alumnes respecte a l'àrea més motivadora per l'alumnat ..	8

Annex 1: Taula de la distribució horària de les diferents àrees de primària

Àrees (competències específiques)	Total d'hores
Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	485
Educació Artística	500
Educació en Valors Cívics i Ètics	35
Educació Física	385
Llengua Castellana i Literatura	525
Llengua Catalana i Literatura	525
Llengua Estrangera	420
Matemàtiques	695
Religió	210
Esbarjo	525
Hores de gestió autònoma	945
Total d'hores de l'etapa	5.250

Taula de la distribució horària de les diferents àrees de primària. Font: p. 488 del Decret 175/2022

Annex 2: Taules de valoració de l'EF segons les famílies

Cuadro 2 – Valoración de las asignaturas como la más importante para la formación del alumnado según los padres/madres.

	Centro de Educación Infantil y Primaria (1) 9-12 años (%)	Centro de Educación Infantil y Primaria (2) 9-12 años(%)	Instituto de Educación Secundaria 12-14 años(%)
Matemáticas	43'3	36'7	48
Lengua	40	26'6	36
Inglés	10	23'3	12
Conocimiento del Medio	6'7	10	4
Educación Física	0	3'3	0
Música, Plástica y Religión/Valores	0	0	0

Cuadro 5 – Áreas que más interesan al alumnado según sus padres/tutores.

	Centro de Educación Infantil y Primaria (1) 9-12 años	Centro de Educación Infantil y Primaria (2) 9-12 años	Instituto de Educación Secundaria 12-14 años
1º	Educación Física	Educación Física	Educación Física
2º	Matemáticas	Matemáticas	Matemáticas
3º	C. del Medio	C. del Medio	C. del Medio
4º	Plástica	Plástica	Lengua
5º	Inglés	Lengua	Plástica
6º	Lengua	Inglés	Inglés
7º	Música	Música	Música
8º	Religión	Religión	Religión

Taules de valoració de l'EF segons les famílies. Font: p.1070-1071 Gil-Madrona et al. (2017)

Annex 3: Classificació del *Global Sports Ranking*

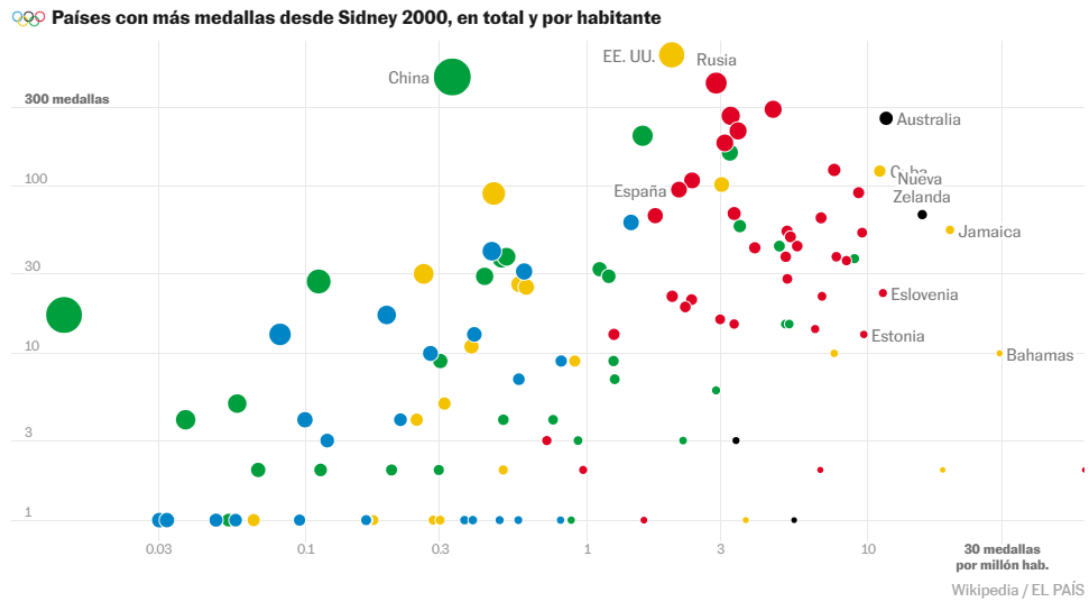
RESULTADOS TOTALES 2020 - 2021
RANKING CON LOS DIEZ PRIMEROS PAÍSES EN EL TOTAL DE DEPORTES.

	2020	2021	2022
1	 USA	 USA	 USA
2	 Francia	 Francia	 Francia
3	 Alemania	 Alemania	 Inglaterra
4	 Inglaterra	 Australia	 Australia
5	 Japón	 Inglaterra	 Alemania
6	 Italia	 Italia	 España
7	 Rusia	 España	 Rusia
8	 España	 Rusia	 Italia
9	 Australia	 Japón	 Japón
10	 Suiza	 China	 China

Classificació del *Global Sports Ranking*. Font: *Global Sports Ranking*

<https://www.globalsportsranking.com/#results>

Annex 4: Països amb més medalles des de Sidney 2000, en total i per habitant



Països amb més medalles des de Sidney 2000, en total i per habitant. Font: *El País*

<https://elpais.com/deportes/juegos-olimpicos/2021-08-05/que-paises-ganan-mas-medallas-en-los-juegos-olimpicos-asi-son-las-superpotencias-por-riqueza-y-poblacion.html#>

Annex 5: Enquesta dissenyada pels mestres: Quin és l'estatus de l'Educació Física en l'actualitat?

17/5/24, 9:08

Quin és l'estatus de l'Educació Física en l'actualitat?

Quin és l'estatus de l'Educació Física en l'actualitat?

Hola,

El meu nom és Marc Marquès i actualment estic desenvolupant el meu Treball de Final de Grau de Mestre d'Educació Primària a la Universitat de Barcelona. T'agrairia que responguis aquest breu qüestionari que no t'ocuparà més de 5 minuts. L'objectiu d'aquesta investigació és estudiar l'estatus actual de l'Educació Física en la comunitat educativa catalana.

Moltes gràcies pel teu temps i participació,

Marc Marquès

Les respostes al qüestionari són confidencials i s'utilitzaran exclusivament amb finalitats acadèmiques.

** Indica que la pregunta es obligatoria*

1. Amb quina opció t'identifiques? *

Selecciona todos los que correspondan.

- ☐ Mestre generalista
- ☐ Especialista d'Educació Física
- ☐ Especialista d'Educació Artística
- ☐ Especialista de Llengua Anglesa
- ☐ Especialista d'Educació Especial

2. Creus que l'àrea d'EF està ben valorada per la comunitat educativa? *

Marca solo un óvalo.

- ☐ Sí
- ☐ No
- ☐ No tinc una opinió formada

3. Explica-ho breument *

4. Quines d'aquestes causes/causa creus que són les més importants/la més important? *

Selecciona todos los que correspondan.

- ☐ Tradicionalment infravalorada
- ☐ Poca formació per part del professorat
- ☐ Poca implicació per part del professorat
- ☐ Poca incidència de l'àrea en els aprenentatges competencials
- ☐ Cap d'aquestes

5. Si has marcat l'opció "cap d'aquestes", quina creus que pot ser la causa principal?

6. Què creus que cal per millorar l'estatus de l'Educació Física? *

Annex 6: Enquesta dissenyada per famílies i alumnes: Com valoren aquestes àrees curriculars?

17/5/24, 9:10

Com valoren aquestes àrees curriculars?

Com valoren aquestes àrees curriculars?

Hola,

El meu nom és Marc Marquès i actualment estic desenvolupant el meu Treball de Final de Grau de Mestre d'Educació Primària a la Universitat de Barcelona. T'agraïria que responguis aquest breu qüestionari que no t'ocuparà més de 2 minuts. Contesteu el formulari tants cops com membres de la família sigueu. L'objectiu d'aquesta investigació és estudiar l'estatus actual de l'Educació Física en la comunitat educativa catalana.

Moltes gràcies pel teu temps i participació,

Marc Marquès

Les respostes al qüestionari són confidencials i s'utilitzaran exclusivament amb finalitats acadèmiques.

** Indica que la pregunta es obligatoria*

1. Amb quina opció t'identifiques? *

Marca solo un óvalo.

- ☐ Alumne
- ☐ Familiar d'alumne

2. Quina àrea curricular creus que és la més important per la formació de l'alumnat? (Tria un màxim de 3) *

Selecciona todos los que correspondan.

- ☐ Llengua Catalana i Literatura
- ☐ Llengua Castellana i Literatura
- ☐ Llengua Estrangera
- ☐ Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
- ☐ Matemàtiques
- ☐ Educació Física
- ☐ Educació Artística
- ☐ Educació en Valors Cívics
- ☐ Religió

3. Quina àrea curricular creus que és la més motivadora per l'alumnat? (Tria un màxim de 3) *

Selecciona todos los que correspondan.

- ☐ Llengua Catalana i Literatura
- ☐ Llengua Castellana i Literatura
- ☐ Llengua Estrangera
- ☐ Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
- ☐ Matemàtiques
- ☐ Educació Física
- ☐ Educació Artística
- ☐ Educació en Valors Cívics
- ☐ Religió

4. Quina creus que és la qualitat més destacable de l'àrea d'Educació Física? (Tria un màxim de 3) *

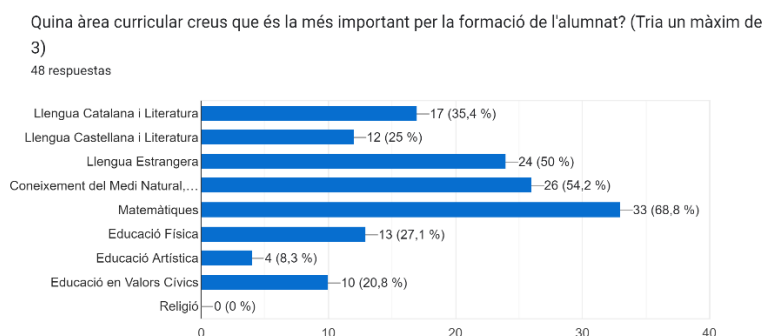
Selecciona todos los que correspondan.

- ☐ Millora les Habilitats Motrius
- ☐ Millora la Condició Física
- ☐ Promou hàbits saludables
- ☐ Millora les relacions socials
- ☐ Promou la inclusió
- ☐ Obre portes al temps de lleure actiu
- ☐ Afavoreix el benestar emocional
- ☐ Afavoreix l'adquisició d'aprenentatges d'altres àrees

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google.

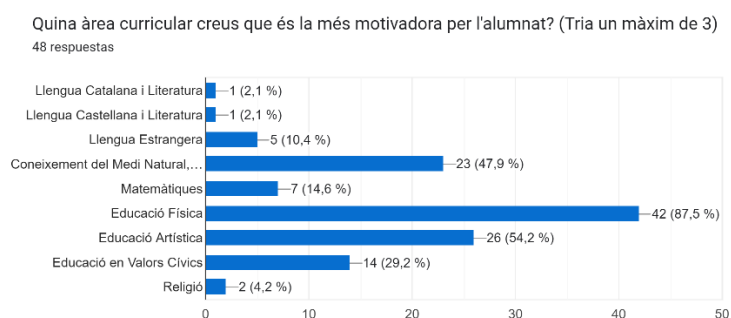
Google Formularios

Annex 7: Opinió dels familiars i alumnes respecte a l'àrea més important per la formació acadèmica



Opinions dels familiars i alumnes respecte a l'àrea més important per la formació acadèmica. Font pròpia.

Annex 8: Opinió dels familiars i alumnes respecte a l'àrea més motivadora per l'alumnat



Opinions dels familiars i alumnes respecte a l'àrea més motivadora per l'alumnat. Font pròpia.